C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Cauza contravențională nr.4r-770/24

Judecătoria Orhei sediul Central
Judecător Viorica Severin

D E C I Z I E
În numele Legii

15 octombrie 2024 **mun. Bălți**

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Bălţi
în componenţa sa:
Preşedintele completului: Ion Talpa
Judecători: Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

judecând în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul IP Orhei, Anghel Vitalie declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 11 ianuarie 2024, în cauza contravențională intentată la contestația/recursul depus de avocatul Tamara Plămădeală în interesele Mariei Botnar, privind anularea deciziei seria/nr. D01200498 din 24.05.2023, prin care a fost dispus încetarea procesului contravențional în baza art. 441 alin.(1) lit. a) din Codul contravențional,

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

La data de 24.05.2023, de către agentul constatator din cadrul IP Orhei, Anghel Vitalie, a fost emisă decizia seria/nr. D01200498 din 24.05.2023.(f.d.8)

Totodată, prin decizia agentului constatator, Anghel Vitalie din aceeași dată, s-a hotărât încetarea procesului contravențional, în baza art. 441 alin.(1) lit. a) din Codul contravențional al RM.

Nefiind de acord cu decizia seria/nr. D01200498 din 24.05.2023, Botnar Maria a depus contestație la 07.07.2023.(f.d.3-5)

În conformitate cu prevederile art. 395 Cod contravențional, contestația a fost expediată pentru examinare conform competenței.

În susținerea contestației s-a invocat că, în fapt, la data de 11.10.2022 în cancelaria IP Orhei a fost înregistrată hotărârea judecătoriei Orhei din 07.02.2022, prin care s-a anulat încheierea pe rezultatul examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 11326 din 12.11.2020 de către SSS al IP Orhei, agent superior V. Anghel, în baza căreia a fost încetată precăutarea plângerii cet. Botnar Maria.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău s-a menținut hotărârea Judecătoriei Orhei din 07.02.2022, și s-a remis materialul în adresa IP Orhei pentru efectuarea unui control suplimentar în sensul verificării completă, obiectivă și mult aspectuală

cu emiterea unei decizii suplimentare în strictă conformitate cu prevederile legii în vigoare.

La data de 16.12.2022 a primit încheierea spre cunoștință și respectiv, nefiind de acord a fost contestată în instanța de judecată.

Prin hotărârea judecătoriei Orhei sediul Central din 20.04.2023, s-a admis contestația depusă de petiționara Maria Botnar, fiind anulată încheierea agentului constatator din 31.11.2022, emisă în cadrul procedurii contravenționale nr.9189 înregistrată la IP Orhei la 12.10.2022, și încheierea din 03.02.2023 emisă în cadrul procedurii contravenționale nr.40 înregistrată la IP Orhei, la 03.01.2023.

S-a remis agentului constatator cauza contravențională pornită la sesizarea lui Maria Botnari referitor a pretinsele acțiuni ilegale ale lui Midrigan Ion și Midrigan Veaceslav, înregistrată la IP Orhei cu nr. 9189 la 12.10.2022, și ulterior, cu nr. 40 la 03.01.2023, pentru examinarea cauzei contravenționale conform prevederilor Codul contravențional și emiterea deciziei asupra cauzei, cu obligarea acestuia de a emite o decizie asupra cauzei, în conformitate cu prevederile art. 440 alin.(3) și art. 4471 din Codul contravențional.

Ulterior, la data de 24.05.2023 agentul constatator a adoptat o decizie intenționat ilegală fără a îndeplini careva acțiuni în vederea elucidării cazului, constatarea vinovăției contravenitului, fără audierea părților în conflict,

Mai indică că nu este de acord cu încheierea din motiv că plângerea cet. Botnar Maria a fost examinată superficial, subiectiv si fără acumularea de probe suficiente pentru a dovedi vinovăția cet. Midrigan Ion și Midrigan Veaceslav.

Agentul constatator nu a examinat înregistrările de pe CD video filmate de către Oleg Brega și nu a prezentat careva dovezi că cet. Brega a fost obligat să se prezinte la IP Orhei pentru a fi audiat în calitate de martor.

Agentul constatator nu a acumulat suficiente probe și nu a implicat numărul suficient de martori oculari și imparțiali pentru a acumula probe și a demonstra vinovăția făptuitorilor. Menționează, că este incuficient ca numai pe declarațiile cet. Midrigan să fie emisă soluție pe caz, deoarece nici odată făptuitorii nu vor recunoaște vina.

Agentul constatator la examinarea cazului, a dat prioritate doar declarațiilor făptuitorilor și nu a victimei, constatând că făptuitorii spun adevărul, iar victima ar aduce argumente neadevărate.

Consideră că este o încălcare gravă a dreptului prevăzut la art.6 Cod contravențional, care prevede că, persoanele care au săvârșit contravenții sânt egale în fața legii, și sunt supuse răspunderii contravenționale fără deosebire de avere, origine socială sau de orice altă situație.

Procesul - verbal asupra cauzei contravenționale este întocmit cu încălcarea art. 443 CC al RM, și anume: nu este indicat numele prenumele contravenientului

în a cărui privință a fost pornit proces contravențional pentru a lua decizia de încetare a procesului, nu există semnături al victimei al martorilor.

În drept, în cadrul audierilor agentul constatator nu i-a explicat drepturile și obligațiile în calitate de victimă, și nu i-a acordat timp pentru a se prezenta la audiere cu un apărător. Astfel, consideră că a fost încălcat dreptul la apărare a cet. Botnari Maria prevăzut de art.26 Constituția RM și art. 378 Cod contravențional, care stipulează că, în procesul contravențional autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participant la proces deplină exercitate a drepturilor procesuale în condițiile codului contravențional.

În rezultatul acțiunilor ilegale a agentului constatator a fost încălcate drepturile omului și în consecință a fost cauzate suferințe psihice petiționarei din cauza stresului emoțional fiind considerat o violență psihologică.

Examinarea ineficientă a cauzei nu reprezintă altceva decât încălcarea principiului: contradictorialității, legalității, egalității și disponibilității părților în drepturile procesuale, deoarece din start pune în poziție defavorizată părțile antrenate în acest proces contravențional.

În acțiunile agentului la examinarea materialului contravențional se constată că a fost încălcat principiul egalității, dând prioritate vădită lui Midrigan Ion și Midrigan Veaceslav, pentru a-l elibera de pedeapsă contravențională ignorând unele probe existente. În această situație, consideră decizia de încetare a procesului contravențional este ilegală și care necesită a fi anulată.

Prin decizia Judecătoriei Orhei sediul Central din 11 ianuarie 2024, s-a admis contestația/recursul depus de avocatul Tamara Plămădeală în interesele lui Botnar Maria, împotriva deciziei agentului constatator seria/nr.D01200498 din 24.05.2023. S-a anulat decizia agentului constatator seria/nr.D01200498 din 24.05.2023, prin care a fost încetată cauza în baza art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional.

Nefiind de acord cu decizia Judecătoriei Orhei sediul Central din 11 ianuarie 2024, agentul constatator din cadrul IP Orhei, Anghel Vitalie a depus cerere de recurs, solicitând astfel admiterea recursului cu casarea soluției primei instanțe și remiterea cauzei la o nouă rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a menționat că, hotărârea instanței de fond este nefondată în condițiile în care probatoriul acumulat în cadrul procedurii de investigare a cazului dat nu sau elucidat elementele constitutive ale componenței de contravenție, fapt pentru ce s-a și recurs la aplicarea în speță a prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2024, Colegiul penal prin prisma prevederilor Legii nr.135 din 13 iunie 2024 și-a declinat competența de la examinarea prezentei cauze în favoarea Curții de Apel Bălți.

La data de 29 august 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 471 alin. (1) Cod contravențional, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 471 alin. (2) Cod Contravențional, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva deciziei Judecătoriei Orhei sediul Central din 11 ianuarie 2024, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Verificând termenul declarării recursului în raport cu dispoziția art. 468 alin. (1) Cod contravențional, Colegiul în corespundere cu art. 473 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod contravențional, va dispune respingerea lui ca fiind tardiv, din următoarele considerente:

În motivarea soluției adoptate Colegiul reține, declararea tardivă a recursului de către agentului constatator din cadrul IP Orhei, Anghel Vitalie declarat împotriva deciziei Judecătoriei Orhei sediul Central din 11 ianuarie 2024, or acesta a fost depus după expirarea termenului stabilit de lege pentru contestare, fără o motivarea plauzibilă a temeiurilor de fapt al omiterii lui.

În argumentarea concluziei formulate pe caz, Colegiul reţine, că potrivit art. 468 alin. (1) Cod contravențional ce este o normă imperativă, termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii, excepție, în corespundere cu norma art. 469 alin. (1) Cod contravențional, făcând cazurile când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei și nici la pronunțarea hotărârii, necunoscând despre adoptarea acesteia.

Tot odată, dispozițiile art. 463 alin. (1) Cod contravențional stipulează, că în cel mult 3 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești, copia de pe ea se remite părților, care n-au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale și, la cerere celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

Nici una din aceste împrejurări nu poate fi reținută cazului din speță, or potrivit datelor din dosar, la data de **11 ianuarie 2024** instanța de fond a remis sub semnătură copia verdictului judiciar reprezentatului IP Orhei, Corneliu Obreja, (f.d.145), iar recursul propriu-zis a fost depus la data de **03.04.2024** (f.d.158), adică peste termenul legal de contestare.

Distinct de cele menționate, instanța de recurs relevă că, recurentul/agentul constatator din cadrul IP Orhei, Anghel Vitalie la depunerea cererii de recurs nu a solicitat inclusiv repunerea lui în cadrul termenului legal de contestare a soluției instanței de fond, astfel în lipsa unei solicitării exprese de repunere în termenul legal de contestare prin prisma art. 469 Cod contravențional, instanța de recurs *ex*

oficiu nu poate considera depunerea recursului în cadrul termenului legal de contestare, respectiv careva date obiective referitor la imposibilitatea reală de a ataca în termen soluția judecătorească, ce ar permite repunerea termenului de atac, n-au fost anexate la soluționarea lui în recurs.

Asupra aspectelor de același gen, Curtea a statuat că, reclamantul sau avocatul acestuia trebuie să dea dovadă de diligență în vederea obținerii unei copii a deciziei depuse la grefă (Ölmez împotriva Turciei, hotărâre din 01.02.2005). În cazul în care o decizie nu este comunicată, deși dreptul intern stabilește un termen de 3 zile pentru a soluționa astfel de căi de atac, reclamantul nu poate rămâne inactiv pe o perioadă nedeterminată. Acesta are obligația individuală de a face demersuri elementare și de a solicita informații de la autoritățile competente cu privire la soluția pronunțată în apel (Akif Hasanov împotriva Azerbaidjanului, hotărâre din 19.12.2019, pct. 28-33).

În baza celor expuse, instanța de recurs ține a sublinia faptul că, odată ce organul extrajudiciar nu a binevoit de a-și asuma realizarea efectivă în termenul legal a dreptului la acces liber la justiție, incidente în prezenta speță vor fi prevederile art. 230 alin. (2) Cod pr. penală, potrivit cărora, dacă pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În atare împrejurări, în lipsa argumentelor întemeiate ce ar motiva omiterea termenului de atac, recurentul neinvocându-le, Colegiul conchide că necesitatea respingerii recursului formulat de organul extrajudiciar ca fiind tardiv, fapt ce nu implică soluționarea temeiniciei argumentelor formulate de el.

În corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod contravențional, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul agentului constatator din cadrul IP Orhei, Anghel Vitalie declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 11 ianuarie 2024, în cauza contravențională intentată la contestația/recursul depus de avocatul Tamara Plămădeală în interesele Mariei Botnar privind anularea deciziei seria/nr. D01200498 din 24.05.2023, prin care a fost dispus încetarea procesului contravențional în baza art. 441 alin.(1) lit. a) din Codul contravențional, se respinge ca fiind tardiv.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Ion Talpa**

Judecători: **Oxana Mironov**

Svetlana Șleahtițki